

Globální metody

Terminologie

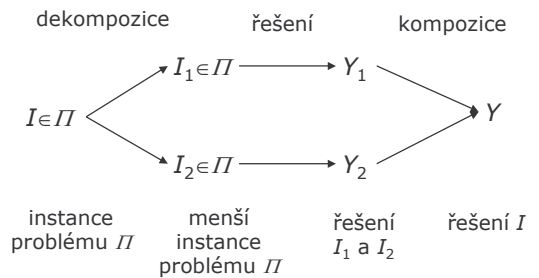
aneb co všechno je globální optimalizace

- techniky, které hledají globální optimum za přítomnosti lokálních optim
 - už jich známe spoustu
- techniky, které rovnoměrně prohledávají stavový prostor
 - náhodné starty lokálních metod
 - diverzifikace v lokálních metodách
 - atd.
- metody, které nejsou založeny na pojmu stavového prostoru

Globální a lokální metody

- lokální metody:
 - stav, stavový prostor
 - aktuální stav
 - okolí, prohledávání okolí
- globální metody
 - instance
 - dekompozice instance na podinstance
 - kompozice řešení podinstancí
 - rekurze
 - řešení triviálních instancí hrubou silou

Dekompozice a kompozice

Příklad: dynamické programování problému batohu

$I=(W, C, M)$ instance problému batohu
 X řešení problému batohu
 $cost(X)$ cena řešení
 $X=KNAP(W, C, M)$ procedura, řešící instanci I

```

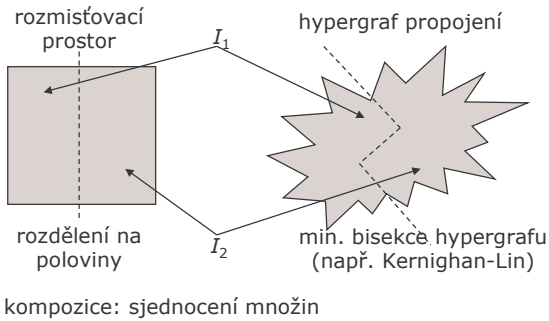
function KNAP (W, C, M)
    if isTrivial (W, C, M)
        return trivialKNAP (W, C, M);
    X0 = KNAP (W-{w_n}, C-{c_n}, M);
    X1 = KNAP (W-{w_n}, C-{c_n}, M-w_n);
    if cost(X1)+c_n > cost(X0) return X1.1;
    return X0.0;

function isTrivial (W, C, M)
    return (isEmpty (W) or M=0 or M<0);
    
```

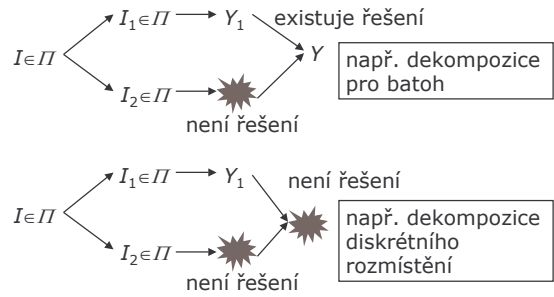
Příklad: řešení problému diskrétního rozmístění

- Dáno:
 - množina n modulů $K=\{k_1, \dots, k_n\}$
 - množina m pozic $P=\{p_1, \dots, p_m\}$, $m \geq n$
 - propojení modulů jako hypergraf $G(K, N)$, kde N je množina spojů n
 - cenová funkce $W(R, n)$, která pro každé přiřazení $R: K \rightarrow P$ odhadne cenu realizace spoje n .
- Nalézt:
 - prosté přiřazení $R: K \rightarrow P$ (rozmístění), které minimalizuje součet ohodnocení $W(R, n)$ přes všechny spoje.

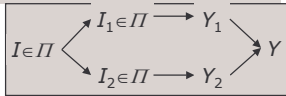
Příklad: řešení problému diskrétního rozmístění

Vlastnosti dekompozice

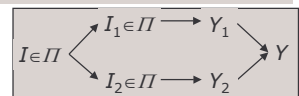

Přesná dekompozice

přesná dekompozice (proper decomposition): čistá dekompozice taková, že každé optimální řešení Y se dá složit z nějakých optimálních řešení Y_1, Y_2 (ze všech optimálních Y_1, Y_2 se dají složit všechny optimální Y)

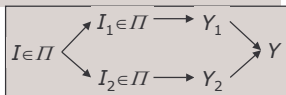
Čistá dekompozice

čistá dekompozice (pure decomposition): přibližná dekompozice taková, že

- Y_1, Y_2 optimální řešení $I_1, I_2 \Rightarrow Y$ je optimální řešení I
- Y_1, Y_2 neexistují $\Rightarrow Y$ neexistuje

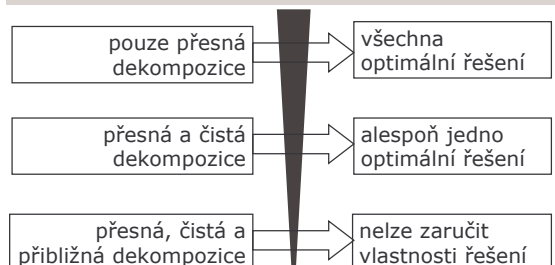
Přibližná dekompozice

přibližná dekompozice (approximate decomposition):

- Y_1, Y_2 optimální řešení $I_1, I_2 \Rightarrow Y$ je řešení I
- Y_1, Y_2 neexistují \Rightarrow nevíme nic

Vlastnosti globálních metod

Redukce

- Dekompozice taková, že jedna z dekomponovaných instancí je triviální: redukce
- přesná redukce
- čistá redukce
- přibližná redukce

Dynamické programování

- čistá dekompozice
- dekomponované instance se dají charakterizovat malým objemem hodnot
- řešení dekomponovaných instancí se dají indexovat těmito hodnotami
- dekomponované instance se dají rozdělit do disjunktních tříd (stupňů) tak, že k výpočtu instancí jednoho stupně je třeba jen instancí právě jednoho jiného stupně

Problém batohu

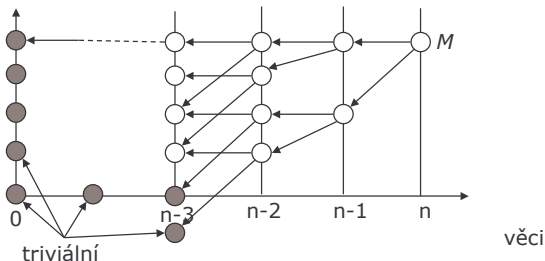
charakteristika podinstance:
 n, M

KNAP (V, C, M)

KNAP ($V-\{v_n\}, C-\{c_n\}, M$)

KNAP ($V-\{v_n\}, C-\{c_n\}, M-v_n$)

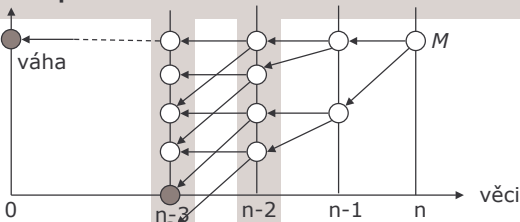
váha

Formulace dynamického programování

- Rekurzivní:
 - vyjít ze zadané instance
 - stanovit, které podinstance je třeba řešit, až se dosáhne triviálních instancí
 - jasná souvislost s globálními metodami
 - ale v praxi se nepoužívá
- Dopředná
 - vyjít ze zadané instance
 - spočítat všechny složitější podinstance, až se dosáhne zadané instance
 - a tak se to dělá

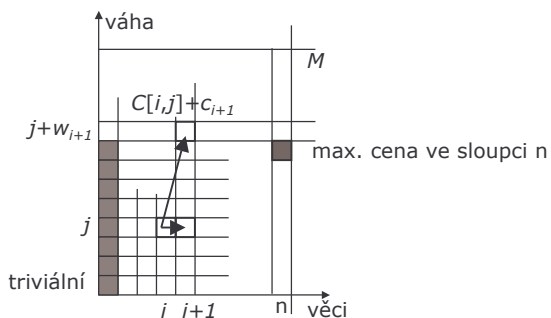
Stupně

stupeň n-3

stupeň n-2, k výpočtu instancí stačí instance stupně n-3, není nutno skladovat více

Dopředný výpočet

Použití dynamického programování

- Formulovat řešení jako rekurzivní algoritmus
- Stanovit minimální charakterizaci podinstancí a organizaci paměti mezihodnot
- Tak ukázat, že podinstancí je polynomiálně mnoho
- Stanovit stupně a pořadí řešení tak, aby všechny mezihodnoty byly k dispozici

Co může být výhodné řešit dynamickým programováním

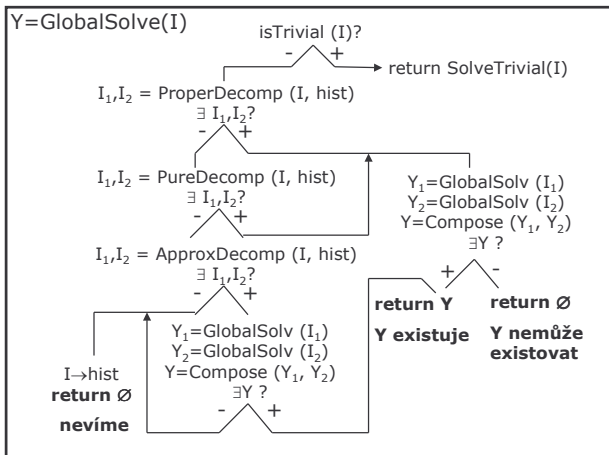
- Problémy, které mají omezený počet mezihodnot
 - $n!$ permutací měst TSP, ale
 - $n(n-1)/2$ souvislých podřetězů řetězu, určených počátkem a koncem
 - $n(n-1)/2$ podstromů binárního vyhledávacího stromu, určených minimálním a maximálním klíčem
- Problémy s přirozeným uspořádáním prvků

Rozděl a panuj

- Algoritmy založené na přibližné dekompozici
- Opakované řešení dekomponovaných instancí je řídké
- Zvláštní případ: je potřeba řešit jen jednu z dekomponovaných instancí - zmenši a panuj (např. binární hledání), někdy jen použití přibližné redukce

Globální metody, složené z různých dekompozic

- Princip: rekurzivní procedura
- V každé úrovni se použije nejlepší možná dekompozice (přesná, čistá, přibližná)
- Možné výsledky:
 - nalezeno řešení
 - řešení neexistuje
 - nevíme nic
- Tam, kde je možno provést více dekompozic stejného druhu, udržujeme seznam těch, které nevedly k výsledku

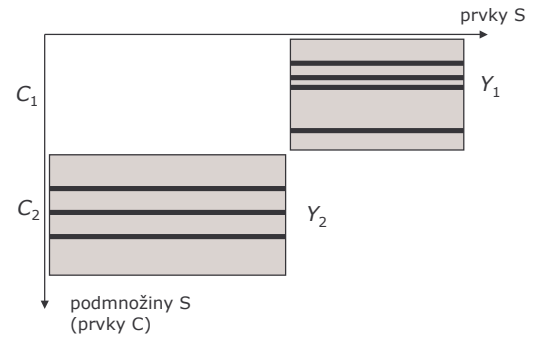
Problém pokrytí

- Dáno: $I = (C, S)$
kolekce C podmnožin konečné množiny S .
- Zkonstruovat:
 - podmnožinu $Y \subseteq C$ takovou, že každý prvek S patří do alespoň jedné podmnožiny z Y , a dále $|Y| = \min.$ (unátní pokrytí)
 - podmnožinu $Y \subseteq C$ takovou, že každý prvek S patří do právě jedné podmnožiny z Y , a dále $|Y| = \min.$ (binátní pokrytí)

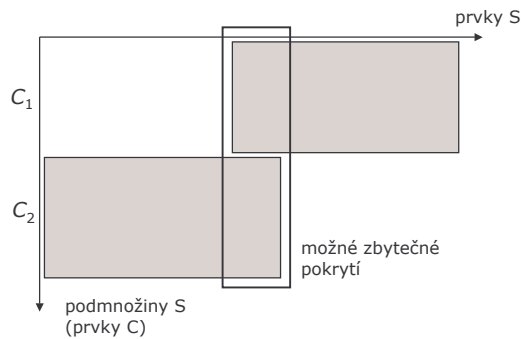
Dekompozice

- $C = C_1 \cup C_2$, nikoliv nutně disjunktní
- dekompozice C indukuje instance $I_1 = (C_1, S_1)$
 $I_2 = (C_2, S_2)$
- $Y_1 \cap C_2 = Y_2 \cap C_1 \Rightarrow Y = Y_1 \cup Y_2$ je řešení I.
- $Y_1 \cap C_2 = Y_2 \cap C_1$ a Y_1, Y_2 jsou jediná min. řešení \Rightarrow dekompozice je přibližná.
- $Y_1 \cap Y_2 = C_2 \cap C_1$ a Y_1, Y_2 jsou jediná min. řešení \Rightarrow dekompozice je přesná.

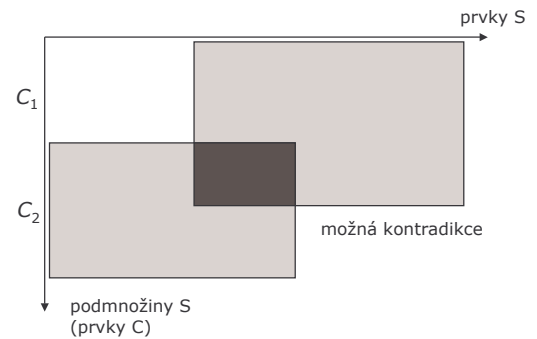
Dekompozice (zřejmý případ)

Dekompozice (méně zřejmý případ)

Dekompozice (obecný případ)

Redukce: sloupcová dominance

- prvek $s \in S$ je obsažen pouze v množině $c \in C \Rightarrow c \in Y$
 - dekompozice na $I_1 = (\{c\}, \{s\})$ a zbytek I_2 instance
 - I_1 je triviální, $Y_1 = \{c\}$
 - c musí být v každém, tedy i optimálním řešení
 - všechna opt. řešení I dostaneme složením všech opt. řešení I_2 a $\{c\}$
- sloupcová dominance je přesná redukce

Redukce: řádková dominance

- množina $c_1 \in C$ je podmnožinou $c_2 \in C \Rightarrow c_1 \in Y$
 1. Nechť Y_{opt} je optimální řešení, nechť $c_2 \in Y_{opt}$. Pak $c_1 \in Y_{opt}$ neboť je zbytečná.
 2. Nechť Y_{opt} je optimální řešení, nechť $c_2 \notin Y_{opt}$. Pak je buď
 - $c_1 \notin Y_{opt}$
 - $c_1 \in Y_{opt}$; pak se dá nahradit množinou c_2 (optimalizační kritérium $|C|$ se nezmění); nedostaneme všechna optimální řešení
- řádková dominance je čistá redukce